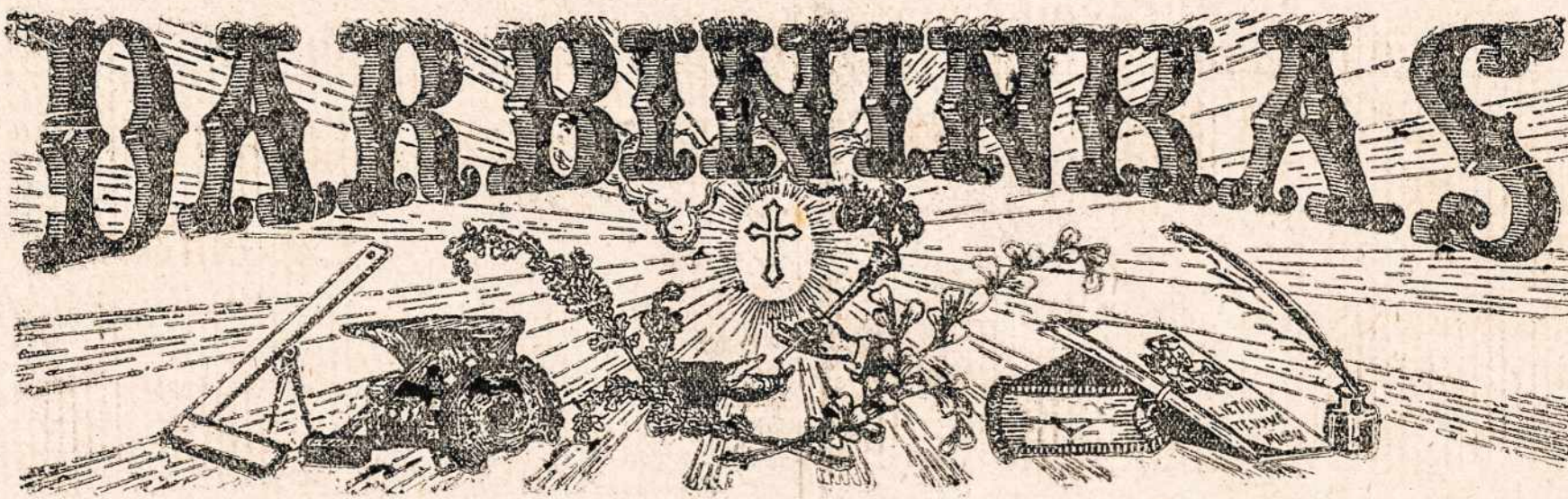

Papieżius PIUS IX sako:

"Kiekvieno kataliko yra šventa priedermė paremti katalikiškąją spaudą ir ją kuo plačiausiai paskleisti tarp žmonių. Geri laikraščiai yra naujingiausių daiktų ir verti didžiausio užmokėsinio."

Organas Amerikos Lietuvių
Egmo Katalikų Sveikata
Jusapo Darbininkų
Sąjungos.

DARBININKAS
— HINA —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR
SUBATOMIS.
Metams \$4.50
Užrubeky metams \$5.50
DARBININKAS
886 Broadway, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 628.

No. 68. Metai IX.

ANTRADIENIS, BIRŽELIO 17 D., 1924.

Kaina 4 centai

Francija jau turi prezidentą

ISRINKO PREZIDENTĄ.

Paryžius. — Francijos parlamentas pagaliai išrinko naują prezidentą. Tie, kurie labiausiai varėsi už senojo prezidento pašalinimą, pilnai savo tikslo neatsiekė, nes ne jų partijos žmogus išrinktas. Dabar išrinktas nėra daug kairesnis už buvusįjį Millerandą.

Kandidatai buvo šie: kairiųjų Painlevė, viduriniųjų Doumergue ir komunistų Camelin. Tai Doumergue gavo 515, Painlevė 309, o Camelin 32.

Dabartinis prezidentas yra protestonas. Tai pirmas Francijos prezidentas tokio išpažinimo.

VYKS Į LONDONĄ.

Naujai išrinktas Francijos prezidentas Doumergue pakvietė Herriotą sudaryti ministrų kabinetą. Tą apsiėmė padaryti ir tikisi netrukus jam pavyks. Po to jis vyks į Londoną pasimatyti su Anglijos premieru MacDonaldu.

PASAULIS VIRS Į SODOMĄ IR HOMORĄ.

London. — Garsusis Anglijos rašytojas G. H. Chesterton, iš protestonų perėjęs į katalikų tikybą, sako, kad per 100 metų pasaulyje bus tokia atmaina: visi dabartiniai užpuolimai ant Bažnyčios išnyks, o tautos išsivystys bausis paleistuvavimas. Tada svarbiausiu Bažnyčios priešu bus paleistuvystė ir svarbiausiu Bažnyčios darbu bus kovoti prieš tą pikta.

NUSISKANDINO.

Vienoj, Austrijos sostinė, brangstant brangiam pragyvenimui, vienas vaikas su savo sužiedotine permate, kad nepavyks greit apsigyventi, sumanė naują būdą nusizudyti. Abu nuo augšto kalno ant dviračių pasileido į Dunojų. Juos krintant į vandenį matė žvejai.

NUSISOVĖ TEISEJAS.

San Diego, Cal. — Teisme teisėjas Sotomayor norėjo parodyti, kaip revolverį galėjo panaudoti kaltinamasis. Tą bandydamas revolverį padargino ir gavo kulka į pausį. Už valandos teisėjas buvo negyvas.

Keene, N. J. — L. B. Branch vištai užsimanę perėti padėjo 14 kiaušinių ir ji išperėjo 15 viščiukų.

PAKORĖ TEISEJUS.

Leningradas. — Rusijos sovietų valdžia Leningrade (Petrograde) pakordino penkis teisėjus už vagystes. Buvo rasti kaltais dar 12 teisėjų, bet jie gavo susimylėjimą.

KOVA SU ŽIOGAIS.

Maskva. — Ukrainoj ir Kaukaze pasirodė begalės žiogų (saranų), kurie naikina pasėlius. Trocki, karo ministeris, stengiasi sukelti prieš žiogus kampaniją.

UŽDARĖ DIRBTUVĘ.

Webster, Mass. — Slater kompanijos audiminių tapo uždarytos. Kompanija Corbin teipgi sulaukė darbus. Abi kompanijos negauna užsakymų.

GALĄ GAVO.

Amherst, Mass. — William Flabber 15 m. vaikas taisė tėvo automobilį, palindęs po juo. Nusprūdęs nuo ramščių automobilis krito ant vaikinio ir jį užmušė.

BANDĖ NUSIZUDYTI.

Brockton, Mass. — Juzefa Tukienė, gvv. 58 Sawtelle Ave. bandė nusizudyti gazu. Kai mlynė Bronė Poškiecė pajuto jos pasikesinimą ir pašaukė policiją. Policistai rado ją gazo dėdėje apsižiojusią. Gazas iš plančių buvo išpumpuotas ir ji tapo išgelbėta. Už tai jos vyras Pranas buvo areštuotas. Sakoma, būk jiai savo žvėriškumą moterį į desperaciją įvarė.

GRAŽIS DALĮ MOKESČIŲ.

Naujuoju mokesčių įstatymu mokesčiai mupiginami ant 25 nuoš. Dalis pernykščių mokesčių bus sugrąžinta. Bet sugrąžinimas teįvyks ateinančią žiemą.

IVES TABOKOS MONOPOLIJĄ.

Varšava. — Lenkijos valdžia pradėjo įvesti tabako monopoliją. Valdžia jau perimė ją tabako fabrikas. Gardino popierų fabrika jau valdžios rankose.

Londonė susikėlė du automobilių iš kurių viename važiuo keturi amerikoni. Anglų automobiliuje buvo užmuštas Dr. G. B. Gordon, Anglijos valdžios garsus daktaras. Iš Amerikonų vienas tenkentėjo, jam nulaūžta ranka.

Susivienijimo valdyba liko veik visa senoji

IS S. L. R. K. A. SEIMO.

Katalikiškojo Susivienijimo seimas prasidėjęs birželio 10 d. Shenandoah, Pa., baigėsi birželio 12 d. 12 val. naktį.

Apskritai imant seimas buvo gan gyvas ir net triukšmingas.

Iš svarbesniųjų nutarimų yra šie:

Ivedama referendumas svarbesniems reikalams ir nominacijai Centro Valdybos narių.

Galutinai priimta naujoji konstitucija.

Kadangi kilo klausimas perkėlimo centro į kitą vietą, tai nutarta tą klausimą išrišti kuopų referendumu. (Reiškia kuopos balsuos už vietą).

Sekančiam seimui vieta ir laiką paskirs centro valdyba, su pastaba, kad kiekvienas seimas būtų kitoje valstijoje.

Laikė svarstymo centro perkėlimo klausimo kilo aštrių ir karštų ginčų. To klausimo mešėjai stovėjo už perkėlimą į Wilkes-Barre, Pa. Kiti griežtai stovėjo už palikimą centro vietoje.

Seimo pradžioj sveikino svečias pralotas K. Olšauskas.

Pasveikinimui pasiūstą Sv. Tėvui, Kardinolui Dougherty, Amerikos Prezidentui, Lietuvos Prezidentui ir Lietuvos atstovui. Shenandoah'io miesto majo.

ras Kazys Magalinga išpūdin-gai sveikina seimą.

Leonardas Šimutis, "Garso" redaktorius pareiškė protestą prieš lenkus ir prieš jų žygius užgrobinę mūsų Lietuvos sostinės Vilniaus.

Raportai visų Centro Valdybos buvusių viršininkų išklautyti ir po ilgų diskusijų priimti.

Paskola \$40,000 sv. Kazimiero seserims atnaujinti.

Kuopų inėsimai beveik visi priimti ir palaikyti po senovei — keletą išskyrus.

Nauja Centro Valdyba.

Kun. Karalius — Dvasios Vadovas, J. Milius — pirm., Galinis — vice-pirm., Kižis — rašt., Stulgaitis — išdininkas, Šaliūnas ir Kvietkauskas — išdo globėjai, Kun. Česna, Domeika, Tamelis ir Šimanskas — Teismo Komisija, Lukoševičiūtė, Lelevičienė ir Montvila — Labdarybės Komisija, Aleks. Mačiulis, Kvedera, Kun. Kemešis ir Tumasonis — Apšvietos Komisija, Mardosa ir L. Šimutis — delegatai į Federacijos Tarybą.

N. B. Delegatas Vinas Dundzila buvusias 40 kuopos pirmininkas labai įžeidė visą seimą ir 38-ojo seimą atimta nuo jo delegato ženklelis ir prašalintas iš seimo.

Nužudė kumštininką

NUŽUDĖ KUMŠTININKĄ.

New York. — Brennan, garsus kumštininkas tapo nužudytas viešbutyje. Kai piktadariai papildė žmogžudystę bėgo lauk nužudytojo sesuo norėjo kelti pastoti. Bet jie į ją šovė ir sužeidė ir sužeidė policistą. Primušė ir kitą policistą. Pagalios jie tapo pagauti.

Brennan buvo pasitraukęs iš intynių. Paskutiniu kartu jis ėmėsi su "Billy" Miske, lietuviu, kurs jau miręs. Lietuvis jį įveikė ir po to atsižadėjo imtis ir ramiai sau gyveno su savo šeimyna.

ISLEIS SAVO PAREISKIMĄ

Washington. — Senatorius La Follette paskelbė savo pareiskimą apie stojimą kandidatu į Sv. Valstijų prezidentus po Demokratų partijos konvencijos. O Demokratų Partijos konvencija įvyks birželio 24 d. New Yorke.

PRAPUOLĖ SOCIJALISTŲ VADAS.

Rymas. — Italijos fašistų valdžia susilaukė naujo krizio ir gal didžiausio nuo savo įsisteigimo pradžios. Šiandienomis prapuolė Giacomo Matteotti, žymus socialistų vadas ir finansinių reikalų žinovas. Yra spėjama, kad karštuolių fašistų šauka jį pavogė ir gal nužudė. Nesenai jis be pasporto buvo Londone. Be pasporto buvo įvažiojo delto, kad negalėjo gauti.

Del to atsitikimo visų partijų atstovai, išskiriant fašistus, pasitraukė iš parlamento ir boikotuosią tol, kol atsiras pražuvęs veikėjas, arba kol tinkamai bus nubausti kaltininkai. Keletas įtaryt kaltininkų jau suimta. Premieras Mussolini po keletą kartų pareiškė apgailavimą to nuofikio ir pažadėjo kaltininkus pagal įstatymus nubausti.

Anglijoj vienas iš kas 31 žmogaus pereitais metais gavo valstybės pavargėlio paramą. Dabar Anglijoj ir Valijoj paramą gauna 1,240,000 žmonių.

Prieš 46 metus pasaulėje tebeveikė vienas telefonas. Dabar vien Suvenytose Valstijose veikia 14,000,000 telefonų.

Gazolinas kaikiuriuose miestuose nukrito iki 16c. už galioną. Prieš automobilį išsiplatimą Rockefelleris gazoliną pardavinėjo po 6c. už galioną.

Sv. Valstijų Izdo Departamento ekspertas sako, kad Sv. Valstijose esą 8,000 šykštolių. Toliau sako, kad jų sujungtas paslėptas nua vartojimo kapitalas siekia \$40,000,000.

Albanijos sukilėliai pilnai apvaldė visą šalį, steigia naują valdžią.

New Yorke italų kolonijoj nežinomi galvažudžiai nušovė naktį du italų.

Anglijos buvusias premieras Lloyd George Wesleyan kolegijoj sakdamas prakalbą pasakė, kad Anglijai dabar reikia daugiau dvasinio nubudimo, o ne medžiaginių gėrybių. Sakė, kad to nubudimo ženklai jau apsirodo.

Edwardsville, Ill. — Už miesto ties tiltu automobiliuje rasta vyras ir mergina. Merginai perpjauta gerkle, o vyras su kulka smilkmenyje.

Chinijos sostinėj Pekine steigiamas katalikiškas universitetas.

Graikijos valdžia labai viešingai priėmė Amerikos naują ambasadorių Irvin B. Laughlin.

Per 1923 m. iš Vokietijos iškeliavo svetur 120,000 žmonių. Prieš karą iškeliandavo kasmet daug maž po 20,000 asmenų.

PASITRAUKĖ IŠ KUNIGYSTĖS.

Harrisburg, Pa. — Episkopalų kunigas Allen P. Wilson rezignavo iš savo luomo delto, kad nenorėjo stoti į Bažnyčios teismą. Jis davė šliubą persikyrėliams, kuriems pagal tos Bažnyčios įstatymus nereikėjo duoti.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lenkai bijosi lietuvių susiartinimo su latviais ir estais.

Lenkų spauda labai susirūpinusi dėl Kauno konferencijos ir visokiais būdais stengiasi sumažinti jos reikšmę. Ir dabar dėl tos konferencijos atidėjimo gegužės 19 d. prasimano visokių spėliojimų ir labiausiai nurodinėja į Lietuvos ekonominį (akio) krizį ir jos atsikrymą nuo kitų Pabaltės valstybių. Ir todėl esą, labai karštai Lietuva ieškanti kokio nors išėjimo ir jos sumanymu dabar šaukiama Lietuvių, Estų ir Latvių ministrų konferencija Kaune. Lenkų mėginimai sutrukditi konferenciją negali nieko nušėbinti, lygiai kaip ir jų nebūti prasimanymai apie Lietuvą jau ima neberasti atbalsio. Bet iš lenkų riksmo aiškiai matyti, kad Pabaltės valstybių artėjimas jiems yra labai nemalonus.

Priviso vilkų.

Šaukėnai. Šį pavasarį vilkai labai plauna avis. Pradėjus ganyti jau sudraskyta apie 10 avin.

Del Lietuvos ir Latvijos sienos.

Lietuvos Latvijos sienų galutinio nustatymo darbas, kurs žiemos metu buvo pertrauktas, dabar vėl atnaujintas. Latvijos techninės komisijos antroji grupė jau išvažiavo Subato sritin. Darbus pradės grovių kasimu sausesnėse vietose. Techniskąjį sienų darbą tikimasi pabaigti šią vasarą, paliekant žiemai atsikaitymą. Dar lig šiol neišrištas atlyginimas pasienio gyventojams už nuostolius, kurie jiems kilę pravedant tarp abiejų valstybių sieną.

Lenkai nesiliauja persekioję lietuvių.

Lazdijai. Š. m. kovo 14 d. lenkų patruliai sulaukė ties demarkacijos linija važiuojusius Lietuvos piliečius Martyną Ūsą, Vladą Petrauską ir Jarašį Juozą, kuriuos po ilgų varinėjimų pas įvairius komentantus paleido. Martynas Ūsas ir Vladas Petrauskas buvo gerokai apdaužyti, kad nepasakė, kiek sargybos stovi ties demarkacijos linija, ir kaip Lietuvos Krašto Apsaugos Ministerio pavardė.

Judėjimas Klaipėdos uoste.

Per balandžio mėn. Klaipėdos uostan atvyko 62 laivai, o išvyko 62; iš viso 131 laivas su

80,000 brutto tonų. Jų tarpe būta: 56 Vokietijos, 19 Lietuvos, 6 Danijos, 3 Norvegijos, 1 Prancūzijos, 2 Lenkijos, 28 Švedijos, 3 Dancigo, 8 Anglijos, 1 Estijos, 3 Olandijos ir 1 Latvijos.

Veislinių gyvulių Lietuvai.

Klaipėdon atvyko švedų laivas "Ivar". Jis atvežė veislinius gyvulius, nupirktus Švedijoje. Atvežta: 229 arkliai, 23 buliai, 43 karvės, 13 kiaulių, 32 avys. Gyvuliai kraunami iš laivo krantan.

Ir baltgudžiai neduoda lenkams ramybės.

Gegužės pirmą dieną Vilniaus Pilies kalno bokšte iš nakties buvusi pakabinta raudona vėliava su parašu: "Niekas nežino raudonąją Bielarus." Apie 7 val. vėliavą policija nukabinusi.

Lenkų kultūringumas.

Vilniaus "Lietuvos Rytų" redaktorius — Jėdėjas yra iškelta keletas bylų. Paskutinį kartą tardant VI nuovados tardytojui kilo jam abejonė, kad turėdama keletą bylų p-lė Šoblinkaitė nepasidalintų kur nors nuo teismo. Todel jis ją nutarė uždaryti Lūkiškio "rūmuose." Tas yra suprantama ir lietuvių redaktoriams jau priprasta. Kiek keisčiau atrodo, kad p. tardytojas, prašantis leisti su policininku pareiti kaučijos atsinešti su tuo nesutiko. Tai padaryti turėjo teis, nes suimta buvo ne už bausmę, o tik kad nepasidalintų nuo teismo. Šitai jau parodo, kad lenkų tardytojas panorėjo, kad lietuvių redaktorė būtų pasidėdė kalėjime, kol buvo šumokėta 100 auksinų kaučija.

Ir jau labai keista yra, lenkų tvarka redaktorius sulygina su vagimis ir kitokiomis visuomenės atamatomis. Nors lenkai ir labai giriasi savo kultūringumu ir kitokia išprastim, tačiau caro žadanai mandagesni būdavo, ir politinių suimtyjų, taip pat ir redaktorių, kartu su vagimis ir žmogžudžiais nelaikydavo. P. redaktorė tokiu būdu gavo išsėdėti kalėjime biauiose sąlygose dvi paras.

(Kauno "Darbininkas")

Prof. Luis Casa savo viešoj prakalboj Barcelonos mieste, Ispanijoje, užsipuolė ant karaliaus. Už tai profesorius tapo ištremtas.

Lietuvių Prekybos Bendrovė

Savo ofisą buvusį po num. 414 Broadway perkėlė

į "Darbininko" namo frontą po num. 366 Broadway So. Boston, Mass.

(THE WORKER)

Published every TUESDAY, THURSDAY and SATURDAY

—by—

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Nearly \$4.50
 Boston and suburbs \$5.50
 Foreign countries yearly \$5.50

Vienas iš Svarbiausių Klausimų

Mokyklų klausimas yra vienas iš svarbiausių lietuviams klausimų. Mums amerikiečiams lietuviams vieninteliu lentos išsigelbėjimo nuo nuskendimo amerikizacijos bangose, ištautėjimo bangose belieka tikrai lietuviškoji mokykla. Lietuviai katalikai turi tvirtą pamatą lietuvių tautai savo parapiškos mokyklos, savo Chicago kazimieriečių vienuolyno — ateis laikai kuomet ir tie patys lietuvių laisvamaniai susipras kokią jie klaidą darė ignoruodami ir persekiodami tą katalikų naudingą ir patriotinį darbą. Katalikiškos mokyklos šimtus ir tūkstančius priaugusių lietuvių jaunomenės priklaiko prie lietuvių idealų tautinių principų, apsaugoja nuo ištautėjimo pavojaus.

Dr. K. Pakštas "Drauge" iškelia svarbų klausimą apie tai kad rengtis prie steigimo Lietuvoje universitetų grynai katalikiško. Išrodinėja kad tas būtinai yra reikalinga ir idejos ir praktikos žvilgsniu. Su p. Dr. Pakšto išvadomis pilnai sutinku ir taip pat iš patyrimo žinau kad Lietuvoje katalikiškosios jaunomenės tarpe toji mintis, kad steigti grynai katalikišką universitetą yra gana plačiai paplitusi, bet gi ne visai tam dalykui galima pritariti vien iš praktiško atžvilgio, būtent:

Lietuva katalikų šalis. Lietuvoje universitetas yra, jis yra nekatalikiškas bet ne yra ir bedieviškas. Ir pasekmingiau bus tai universitetą padaryti katalikiškesniu negu steigti du universitetų vieną bedievišką o kitą katalikišką. Idejos kovos neišvengsime, jinau yra šio amžio vaikas. Ar mes turėsime du universitetus ar vieną, toji kova visvien nepašalinama. Tad mano nuomone ar nebūtu parankiau pasirinkti šitokį planą. Pasilikti, kol kas, prie vieno universiteto tokio koks jisai yra. Pasistengti įrengti bent vieną ar dvi klases pavyzdingas aukštesnias mokyklas, gimnazijas ar kokias kitokias, kurios būtų grynai katalikų dviasioje vedamos ir kad jose būtų mokslas taip pat statytas kaip tik yra galima koaugščiau. I tokias mokyklas siųsti visus iš Lietuvos gabiausias moksleivius, kad jie tinkamai prisiruoštų prie įstojimo į universitetą. Tokiu būdu mes katalikai prirėngtume universitetui ir jie tenai daugiau galėtų išmokti, o dar tolesniam tobulinimui tebe pasirinktoje mokslo šakoje galima būtų juos Lietuvos universitetą užbaigus pasiųsti į kurį j užrubežius universitetą metams kitiems. Tokiu būdu mes susilauktumėm rimtų mokslo pažėgų, tuomet ateityje galėtume galvoti ir apie dviejų universitetų steigimą ir užlaikymą.

Dabar prie dabartinio finansinio Europos ir Lietuvos kri-

zmo manyti apie steigimą dar vieno universiteto Lietuvoje, mano nuomone būtų perdrąsus žygis ir perdaug rizikos. Juk dar ir tas ką yra universitetas nėra ant tiek kaip reikėtų būti išvystytas. Dar trūksta knygynų, laboratorijų, instrumentų, trūksta butų, trūksta net kaip kuriems dalykams atatinamų profesorų. Juk negana yra pavadinti kokią mokslo įstaigą universitetu, bet reikia kad tas universitetas ištikrųjų juomi ir būtų. Daug ko dabar Lietuvos universitetui trūksta, galima būtų pataisyti, išlyginti, bet tam viskam reikalingi yra kapitalai, o tų kapitalų nėra kas duoda.

Jeigu vieną universitetą negalime ar neįstengime aprūpinti taip kaip reikia, tai iš kokių gi šaltinių sudarysime kapitalus aprūpinimui dviejų universitetų?

Dr. K. Pakštas nurodo kad tiek ir tiek kainuotų universiteto pastatymas ir įsteigimas. Duokime sau, tegul už tokią sumą ir įsteigtume universitetą, bet jam reikia apie 80 profesorų. Ar mes juos surinksime ir koki jie bus. Juk profesorius profesorui nelygu. O paskui iš kur imsime kapitalą apmokėjimui profesoriams algų, universiteto apšildymui, aptarnavimui ir visoms būtinomis reikmenomis aprūpinimui, juk čia keliais šimtais nei keliais tūkstančiais litų neužkūši — o tų litų dabar kaip tik nepas viena nuliekamų nesimėto. Dėlto viską į vieną kriuvą suvedant aš ir sakyčiau: universitetas katalikams yra pageidaujamas, bet prie dabartinių gyvenimo aplinkybių yra nepasiekiamas dėlto jo steigimą reikia iki laiko atidėti ir užsiganėdinti esamuojų Lietuvos universitetui. Stengtis tobulinti tas įstaigas kurios ruošia universitetui studentus kad jos būtų koaugščiau pastatytos mokslo atžvilgio reikalavimais, jei ne visos, tai bent viena ar dvi iš jų turi būti pavyzdžių visai Lietuvai o tas pavyzdinčiausias gimnazijas ar kaip kitaip pavadintos mokyklos turi būti grynai katalikiškos. Jose turi mokytojai geriausi savo šakose specialistai koki tiktai Lietuvoje yra. Tokiu būdu, katalikų moksleiviai aukščiau stovės už laisvamanius ir laukui bėgant, gal būt, kad ne nereikės atskiro katalikams universiteto tvirtį, nes dabar esamas universitetas gali likti grynai katalikišku.

Be jeigu ir to neįvyktų, jeigu jau ištikrųjų prisieitų steigti atskirą katalikišką universitetą Lietuvoje, tuomet jau turėtumėm savo profesorių ir mokinių-studentų pakankamą skaičių. O dabar, bent mano nuomone, dalyką reiktų pradėti statyti ne nuo stogo bet nuo pagrindų.

F. Virakas.

Nuo Ko Valdžia Paeina

KLAUSIMAS. — Bažnyčioje mokinama kad visokia valdžia paeina nuo Dievo. Aš nesuprantu kaip tai gali būti, juk karaliai valdo karalystes, valdo bedieviai ir kaip kur valdo komunistai, argi jie visi yra Dievo skirti valdyti karalystes.

ATSAKYMAS. — Be Dievo valios pasaulyje nieko neįvyksta, bet šito dalyko platesniam paaiškinimui pacituosime ištrauką iš knygelės "Demokratiniai principai bei reikalavimai ir krikščionybė," Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos leidinys No. 35.

"Ypatingai priverolės punktą krikščionybė akcentuoja visoms valdžioms. Valdymas krikščionių mokslo, tai yra ne viešpatavimas, tik tarnavimas viešam labui." Ir popiežius Gregorius Didysis nebereikalo buvo prisiejęs titulą "Servus servorum Dei" (Dievo tarnas). Ar bus karaliai ar prezidentas ar kitoks aukštas didikas kiekvienas privalo žiūrėti į save kaip Dievo skirtą tam tikrų pareigų eiti, tam tikros atsakomybės nešti iš kurių kuomet nors turės išduoti atskaitą prieš tą kursį jį sutvėrė ir tas pareigas jam uždėjo.

"Katalikų Bažnyčia pabrėžia jog valdžia iš Dievo yra kilusi, bet tuo kaip tik išreikšta giliai demokratinė mintis, kad prieš Dievą žmonės turi būti laikomi esme lygiais ir kad nė vienas žmogus ar žmonių grupė neturi teisės reikauti iš kitų paklusnumo, jeigu savo oreybės kilmės neįstengs išvesti iš Dievo valios. Dievas, tiesa, patsai valstybės valdžią nerenka. Bet Dievas yra davęs žmonėms protą, kuri pagalba reikia žmonėms įstengia suprasti kad be valstybinės organizacijos negalima visų savo reikalų aprūpinti ir kad tai organizacijai reikia šio ar kitokio valdžios aparato. Dievo valios jau taip yra sutvarkyta, jog valdžia yra naudinga ir reikalinga žmonėms. Kaip tik ta prasme sakoma, jog valdžia yra iš Dievo, jog valdžios reikia klausyti del Dievo. Bet del to ir valdžia turi paisyti teisėmis laiduot asmenis teisų ir paklusnumo gali reikalauti tik tame, kur nesipriešina tam tikslui, kuri kur ji yra visuomenėje reikalinga. Ne tik galima, bet ir reikia tokios valdžios, apskritai žmogus, neklausyti, kuri eina esminiuose dalykuose prieš viešąjį labą. O jeigu valdžia mažesniuose dalykuose ir ne labai vykusiai pasielgia, tad vis delto prieš ją kilti nėra užtenkamo pagrindo. Neprotinai kad juk elgtis toksai žmogus, kurs, turėdamas duonos, jos nevalgytų ir mirtų iš bado delto, kad jam mėsos neduodama; žinoma, kiekvienas turi teisės ir priverolės, kur tik gali, valstybinę santvarką taisyti ir gerinti, vartodamas tinkamas priemones.

"Krikščionybė pirmučiausia rūpi doros ir tikybės sritis; ji nesina pati tvarkyti visuomenės laikinosios gerovės reikalus, ji nurodo tik dominūs principus. Krikščionybė griežtai nesirūša nė su jokia ekonomine ar politine sistema. Bet reikia pripažinti, jog jos principų dvasia yra artimiausia gimninės sveikos demokratybės reikalavimams, abstrakti žmogus nuo įvairių konkrečių aplinkybių; mat, tos aplinkybės gali kartais būti tokios rūšies, jog demokratinė tvarka kaip tik prie jos būtų pragaistinga. O kokia kada, in concreto žmogus, visuomenei santvarka geriau tinka, čia jau spėsti Bažnyčia neturi kompetencijos; tai gali spėsti tik politikai ir ekonomininkai. Bažnyčia gali šiaip ar taip gyventi su įvairiomis santvarkomis, kurios tik paais visuomenės labo. Jei tvarka

gera, tad Bažnyčia savo įtaka da jos gerumą didina; o jeigu kame netikusi, tad Bažnyčia bent stengsis iš to kylančius negeistinus reiškinius sušvelninti arba net pašalinti. O idealu žvilgiu žmogus, kaip jau pažymėjau, krikščionybė artimesni demokratiniui principai ir reikalavimai.

Leonas XIII sako, jog negali būti geru krikščioniui, kas nesistengia būti geru savo tėvyneje piliečiu. O geri piliečiai būsimie tik tada, kai stengsimės vykinti ne tik esamosios santvarkos įstatymus, bet ir rūpimsimės, kad ta santvarka būtų arčiau idealo, kad įstatymai kas-kart geriau laiduotų žmogaus asmens vertę ir broliškų tarp žmonių santykių pagerbimą; ir kitais žodžiais tariant, būsimie geras piliečiai tik tada, kai valstybės reikalais rūpimsimės būdami dvasioje, savo idealais, karštais demokratiais."

Reiškia, Dievas davė žmonėms protą ir liuosą valią, kiek jie tą protą išvysto, ir to protu pagalba kokias savęs valdymo formas išsidirba, tokios yra jų valiai ir privalomos. Nors kiekviena valdžios forma savo atatinamumu laiku ir tinkamose aplinkybėse gali būti gera, bet nei viena valdžios forma nėra tokia tobula kad jau jinau visiems žmonėms ir visiems amžiams tiktų. Dievas davė žmonėms protą kad jie su jo pagalba viską tvarkytų kas tik jiems yra reikalinga, delto ir valdžios formą tokią žmonės turi kokia jų išmanymu yra tuomi laiku jų sąlyje labiau pageidaujama. O kaip tik išranda kad toji valdžios forma ar tai valdžia jiems jau neatitinka, tuomet ieško priemonių jos pakeitimui arba pertvarkymui — čia išrodo kad viską padaro patis žmonės, bet ištikrųjų žmonėms protą duodamas padaro Dievas, kurs viską stebuklingai pasaulyje rėdo, kurio darbai yra teisingi, išmintingi, geri ir garbingi amžinai. Ir delto žmonės tokią valdžią turi kokios jie yra verti. O ar valdžios forma bus tokia ar kitokia, krikščionybė visuomet stengsis žmonėms nurodinti pirmiausiai pildyti Dievo įsakymus o toliaus įsakymus valdžios — tik žinoma tuos, kurie nesipriešina Dievo įsakymams.

F. Virakas.

NĖRA TAISYKLĖS BE IŠIMTIES.

"Varpas" 23 No. rašo: "Kunigas Milukas nepriklauso nei jezuitams, nei marijavitams ir nieko bendra neturi su pasiutusias klerikalais. Jis yra geras kunigas ir geras lietuvis džiūkas."

Labai gerai kad nors vienas laisvamanių laikraštis katalikų kunigų tarpe rado kunigą ne klerikalą, bet ar jie neapsiriko, to netvirtiname. Mūsų nuomone toks laisvamanių pagarbinimas prie kun. Miluko gero yardo, kurį jis seniau turi, nieko neprideda. Yra tai tuščių žodžių eikvojimas kaip kai kurio naminio gyvulio uodegos vizguliavimas apie savo buvusį ar esantį poną.

ŽYDŲ MOKYKLOJ.

Mokytojas. — Joseli, kiek bus du kartu du?
 Joselis. — Šeši.
 Mokytojas. — Ką kalbi??
 Joselis. — Na, lai būnie penki.
 Mokytojas. — Kur tavo protas tik pagalvok!..
 Joselis. — Aš žinau; keturi.
 Mokytojas. — Tai kodėl iš karto tiek nesakei?
 Joselis. — O jei tamsta nusiderėtų, kas man beliktų?

Kaune Statomi Ateitininkų Namai

Amerikiečiams žmogui sunku įsivaizduoti, koks yra mūsų laikinoje sostinėje butų krizis. Netikėtai Kaunui likus mūsų sostinė, susispietus jame visoms centriniams valdžios įstaigoms, padvigubėjus gyventojų skaičiui, nebeužtenka namų tinkamų gyventi. Gyventojams daugėjant, namai, nors ir statoma nauji, atatinamųjų proporcijų nedaugėja. Ypač sunkioj padėty atsideria naujai atvykstantieji Kaunai. Jų skaičiuje žymią vietą užima baigusių gimnazijas, kurių nemaža kasmet atvyksta universitetui. Juos pilnus noro toliau lavintis, kad paskui būtų naudingi Tėvynei sūnūs, sutinka apvylinas: nėra butų, nėra kur apsigyventi, nėra kur priglauti ir be to nepretensiją studentų. Be kelių dešimčių patekusių į bendrabučius, daugumai tenka gyventi, kaip sveikatai, taip ir mokslui, blogiausioje sąlygoje. Pavyzdžiui, vienam studentui po ilgų ieškojimų teko surasti butą, bet koki — nedrąsu net pasakyti. Išsčius metus gyvenęs prieškambaryje kartu su batsiuviu padėję, už už sienos gyvena pats savininkas, kurio vaikui kelė triukšmą ir nuolat bėgijo per jų kambarį. Nenuostabu, kad tas studentas neidavo į savo neva butą, bastydavosi per visą dieną pas draugus ir tik tada galėjo imtis mokslo, kada visi sumigdavo. O tai buvo vienas gabiausių studentų, baigęs gimnaziją pirmuoju mokiniu su auksu medaliu. Tiesa, vargas užgrūdina žmogų, bet kai jo per daug, tai jis žmogų pražudo. Studentams taip vargstant, sunku iš jų sulaukti rimtų mokslininkų, naudingų Bažnyčiai ir Tėvynei sūnų.

Kiti gi abiturientai, neradami vietos apsigyventi, priversti buvo grįžti atgal. Tai matydamas katalikų visuomenė susirūpino, ypatingai sunkia katalikų studentų padėtimi ir pasiryžo pastatyti didelius jiems namus.

Antra svarbia priežastimi paakinusia katalikus rūpintis namų ateitininkams statymu — tai pavojus, kad katalikai studentai gyvendami išsimėtę gali atšalti idealuose, nustoti savo pasaulėžvalgos. Mes jau skaudžiai gyvenimo pamokinti matome, kad daug yra žmonių, kurie gimnazijose buvo karščiausi ateitininkai, gi toliau gyvenime nuo ateitininkų idealų nutolsta, paliekti net jų priešais. Ir nenuostabu. "Lašas po lašo akmenį pratašo" sako patarlė. Panašiai ir čia: begyvenant su priešingu pažinimų žmonių, girdint dažnai užmetimus kyla pavojus savo pasaulėžiūros nustoti. Tuo tarpu gyvendami bendrai katalikai studentai vieni kitų skatinami sustiprėja savo idealuose, įgauna tvirtumo, nusistovi ir jau paskiau visą gyvenimą esti nepajudinami katalikai.

Tai štai kam reikalingi ateitininkams namai, nes būtina, kad bent reikalingesnieji galėtų juose sutilpti. Tiesa, ateitininkai turi nesenai pirke savo namus, bet ten tetelpa vos ke-
 liolika studentų, tuo tarpu ateitininkų korporacijoj susipietę yra keli šimtai studentų.

Tat, kaip minėjau, ateitininkų namams statyti sudarytas komitetas, į kurį įeina keletas žmonių visuomenės veikėjų, kaip antai kun. P. Dogelis, Ateitininkų susiėlimo fondo pirmininkas, uolus jų reikalų remėjas, inžinierius Skardinskas, pp. F. Grajauskas ir J. Kaupas, amerikietis, Lietuvos Banko direktoriai, p. V. Endziulaitis, Zemės ūkio depar-

tymento direktorius ir keletas studentų.

Namai manoma pastatyti visuomenės aukomis. Katalikai studentai tiki, kad katalikiškoji visuomenė, ypač inteligentijs, atjaus jų vargus, supras būtiną reikalą ateitininkams turėti savus namus.

Stud. P. Drs. Kaunas, 1924-V-24.

DAINA

Juodą žirgą pasbalnojęs
 ankštu ty mo balneliu,
 aš sau vienas josiu-lėksiu
 amžių užmirštu keliu.

Josiu lygų, platų lauką,
 josiu snaudžiančias girias,
 ten su ragana sudašiu
 burtų sklindinas taures.

Kai įjosiu gi į kalnus,
 kur skrajoja vien arai,
 ten aušros vartus pasieksiu,
 ten ir mirti bus gerai.

A. Lastas.

Tyliai mintys gimsta,
 Tyliai akys merkia,
 Tyliai siela kenčia
 Ir svajonės lekia.
 Bet tyliu nei tylą
 Aš jaučiu krūtinėj.
 Kai joj meilė švenčia
 Karštą saulės dieną.

Faustas Kirša

Ar girdėjai,
 Kai giružė
 Graudžiai ūžė?
 Kai šilkinę
 Jos krūtinę
 Draskė vejai
 Vakarėlį —
 Ar girdėjai?..
 Ne giružė
 Graudžiai ūžė —

Tai mūs garsūs pranokėjai,
 Iš milžinkapių priskelę,
 Tyliai skundę žaliai giriai,
 Jog vaikai dvasia apmirę,
 Susilygt su jais negali —
 O tėvyne
 Skursta, žina...
 Liūdas Gira.

Amerikos Lietuvių Rymo Kat., Federacijos Naujosios Anglijos Apskričio

Išvažiavimas

IVYKS SEKMADIENY

Birželio 22 d., 1924

ROMUVOS PARKE

Montello, Mass.

Pradžia 10-tą valandą ryto; užbaiga vėlai vakare.

DALYVAUJA VISI NAUJOSIOS ANGLIJOS FEDERACIJOS APSKRIO SKYRIAI.
 Įvairiausi pamarginimai, žaidimai, dainos, prakalbos, virvės traukimas ir t. t.
 PELNAS SKIRIAMAS VILNIAUS NALAIČIAMS IR NUKENTEJUSIEMS MOKSLEIVIAMS.

Bus išbandymai kuri kolonija turi drūčiausius vyrus. Virvės traukimas bus tarpe sekančių kolonijų: Montello su Cambridge'u, Norwood'as su Brighton'u, So. Boston'as su Worcester'u, Lawrence'as su Nashua ir kitos. Taipgi Cambridge'o Vyčių baseolininkai žada suplikti bile kokios kolonijos basebolininkus. Tad visi atidėkit savo mažos vertės reikalus, nevažinėkit po-betikslias vietas, o visi atvažiuokit į virš minėtą išvažiavimą, kur jūsų atsilankymas suteiks pagalbą mūsų broliams lietuviams vargstantiems po žiaurais lenko letena. Trokai išeis nuo jūsų kolonijos centro. Visų kolonijų veikėjai darban! Žiūrėkite, kad jūsų kolonijoj neliktų nė vieno lietuvių, kuris neatsilankytų ant to svarbaus išvažiavimo.

Sirdingai kviečia IŠVAŽIAVIMO KOMISIJA.

Jezuity Ordeno Įkurimas ir Jo Darbuotė

Saltiniai, kuriais naudojasi rašant šią temą:

1) Hergenroether, Historia Powszechna Kościoła Katolickiego, tom XII, Warszawa, 1903.
2) P. Moritz Meschler S. J. Die Gesellschaft Jesu, Ihre Satzungen und ihre Erfolge. Freiburg i. Br. 1911.

Be to naudojami visomis lietuviškomis knygomis, kurios bent kiek šia tema kalba.

Katalikų Bažnyčia mokina, kad, norint apturtėti amžiną gyvenimą, reikia gerai darbi daryti. Tai yra kiekvieno kataliko priedermė.

Kiekvienas katalikas privalo sekti Jėzų Kristų, kad tapus panašiu į Jį. Bet Jėzus Kristus turėjo begalinę, todėl visuomet Jis mums paliks sektiną idealą.

Todėl evangelija pataria, norintiems siekti tobulybės aukštumos, tai kas seka: išsižadėti turty, savosios valios ir būti visada skaisčios sielos ir kūno.

Šie punktai ir yra pagrindiniai vienuoliškojo gyvenimo: nekalbėti, paklusnumas, visišką neturtas.

Vienuolių yra visokių, bet apie jas aš čia nekalbėsiu. Vienos iš jų atkreipia daugiau dėmesio į vieną dvasios sritį, kitos — į kitą.

Vienuolijos yra padariusios žmonių daug daug gero, bet apie tai — kitą kartą.

Vienuoliai Jėzuitai, be paprastųjų vienuolių apžadę pasiažadėdavo visiškai priklausyti papos misijai atlikime. Dabar žvilgtelkime šiek tiek į Jėzuitų Ordeno istoriją.

Jėzuitų Ordeną įkūrė šv. Ignas Loyola (Don Inigo Lopez de Recalde), jauniausias sūnus vienos bajorų šeimos, gimęs 1491 m. pily Loyola, kuri randasi provincijoje Guipiscoa, tarp Azpeitia ir Azcoitia.

Jis buvo Pamplunos kometant. Apgulius prancūzams Pampluną, 1521 m. kovoje tapo sužeistas į abi kojas. Ligo-

je ėmė skaityti Kristaus ir šventųjų gyvenimus. Jam labiausiai tiko šv. Pranciškaus ir šv. Dominiko gyvenimai. Jam atrodė, kad šitie šventieji yra vertesni didesnės garbės, nei garbingiausi ispanų karžygiai. Tokiu būdu šv. Ignas Loyola pasiryžo tapti Kristaus kareiviu ir riteriu.

Pagyjęs atsisveikino su gimine ir iškeliavo į Monserat, kad ten prieš Dievo Motinos paveikslą prisirengus kelionei į Jeruzalę.

Atvykęs į Palestiną, 4 rugsėjo 1523 m. atliko Kristaus karstą ir sumanė dirbti misijos darbą.

Tačiau vienas pranciškų abatas*) įkalbėjo jam, kad, norint misijonieriauti, reikia turėti daugiau mokslo. Šv. Ignas jo paklausė ir, turėdamas virš 30 metų, ėmė mokintis lotynų kalbos.

Būdamas Paryžiaus universitete, susipažino su keletu jaunuolių vienminčių, kurie buvo šulais Jėzuitų Ordeno. Štai jų pavardės: 1) Petras Le Fèvre (Fabro) iš Sabaudijos, dievobaimingas sūnus vargingos šeimos; kartu su šv. Ignu mokėsi filosofiją. 2) Pranas Ksaveras (Chovier (Kavier), bajoras iš Navarros, gimęs 7 balandžio 1506 m., filosofijos profesorius. 3) Jokūbas Lainez, gimęs Almazane, Ispanijoje. 4) Alfonsas Bobadilla, filosofijos profesorius Valladolid (skaitė — Valjadolyde). 6) Portugalas Simanas Rodriguez de Azevedo.

Vėliau prie jų prisidėjo 1) Klaudius Le Jay iš Sabaudijos, 2) Jonas Codure iš Deffinato ir 3) Pascal Brinet iš Pikardijos. Popiežius Povilas III užtvirtino naują vienuoliją "Societas Jesu," išleistoje bulėje 1540 m. 17 balandžio šv. Ignas tapo

*) Lenkiškai — praeor.

1543 m. Le Fèvre priėmė į švirkto naujo Ordeno generolus. Jėzuitų Ordeną Petras Kanizijus (Petrus Canisius), vėliaus pargarsėjusi savo darbas.

Jėzuitų Ordeno tikslas: didesnė Dievo garbė (O. A. M. D. G.), darbavimasis sielų išganymai, kaip savo narių, taip ir kitų.

Savųjų narių išganymo Ordenas siekė: apžadę persėrgėjimu, tankiu ėjimu prie šv. Sakramentų, skaitymu dvasiškų knygų ir maldingų lavinimais, sąžinės sąskaita ir apmąstymais.

Visų žmonių išganymo Ordenas siekė: viešais pamokslais, lavinimais maldingume, katechizacijomis, misijomis, jauniu auklėjimu, heretijų apgalejimu bei sąžiningu išpažinčių klausymu.

Naujus narius priima Ordeno generolas arba jo įgaliotas pavaduotojas, isekmiais ištyręs kandidato gabumus, gyvenimą ir sveikatą.

Neprisiimanči Ordeno nariais kandidatai: negabūs, atkaklūs (lenkiškai — odszepieney), piktdarai, serga, buvę kitų vienuolių nariais.

Kandidatus ilgai kvočia — klausinėja, tiria. Praėjus 12—20 dienų mėginimams, prasideda 2-ųjų metų noviciatas. Po noviciato prasideda studijos.

Scholastikai mokosi gramatikos, poetikos, retorikos, filosofijos, matematikos, fizikos; iš visų tų dalykų esti griežti kvotimai.

Pabaigus tuos mokslus scholastikai, užtvirtintieji scholastikai privalo keletą metų dėstyti žemesnioje klasėje, paskiau per 4 metus privalo mokintis teologijos, šešerius metus privalo pašvesti savę auklėjimui. Galop, po visų tų studijų, kandidatai gauna kunigo šventimus.

Ordeno nariai dalosi į: 1) novicijus, 2) scholastikus, 3) pasaulinius koadjutorius, 4) dvasinius koadjutorius, arba

kunigus, 5) professus, kurie daro dar ketvirtą vienuolių apžadę. Gyvena jie atskiruose namuose, po perdetinio valdžia (praepositus, generalato name al Cesa — Ryme vicepraepositus). Vyriausias Jėzuitų generolas vadinasi praepositus generalis.

Jėzuitų Ordenas — tai Bažnyčios armija: jis daugiausia gero padarė Bažnyčiai. Jėzuitai lygiai atsižymėjo moksle. Ši kartą norėčiau išvardyti keletą Ordeno atstovų mokslo srity.

Scholastinė filosofijoje ir teologijoje atsižymėjo jėzuitai: Jokūbas Lainez (mirus 1565 m.), antrasis Ordeno generolas. Franz Toletus (mirus 1596 m.), kardinolas, didelis filosofas, teologas ir egzegas; žymiausia jo lošė Sikstiniosios Valtatos taisyne. Gregorius de Valentia (mir. 1603), kurį Klemensas VIII pavadino doctor doctorum, buvo vienas žymiausių teologų laike antireformacijos (Gegenreformation) Vokietijoje. Liudvikas Molina (mir. 1600), celeberrimus scholastikus vadinamas. Pranas Suarez (mir. 1617), genialus (geistreiche) aiškintojas šv. Tamo, galima sakyti (wohl), didžiausias Ordeno teologas. Bernard Lessius (mir. 1623), dievotas, mokytojas, nusiženimams (gemuitreiche) teologas. Taip pat žymūs yra: Kuiz de Montoja (mir. 1632), Martinez Ripalda (mir. 1648 m.) bei Jonas Lugo (mir. 1660), kardinolas. Taipgi neprošali būtų paminėti: Jakob Platel, Adam Tanner, Anton Mayr, Holzklaun, Gregorianiškojo universiteto Romoje profesorius kardinolą Joną Franzelin (mir. 1886).

Polemikoj pasižymėjo Antanas Possevin (mir. 611), žymus pedagogas ir katalikybės gynėjas prieš protestantus; kardinolas Roberthas Bellarmin (mir. 1621), Dimisius Petavius (mir. 1652), istorinės chronologijos sumanytojas.

Moralę teologijoje pasižymėjo: Thomas Sanchez, Paul Laymann, Gury Jonas, Hermann Busenbaum etc.

Šventraščio aiškinime žymūs šie vyrai: Jonas Makdonaldo, Alfonsas Salmeron (mir. 1585), Ribera, Sa, Serarius etc.

Bažnytinės teisės žinovai iš jėzuitų yra šie: Wiestner, Pirling, Zallinger etc.

Bažnyčios istorijos rašytojai ir žinovai šie: Sirmond, Bolland, Daniel Papebroch (mir. 1714) isteigėjas Acta Sanctorum, Franz Zarraria (mir. 1795), Febrohanus kovotojas.

Netrūko pas jėzuitus poetų, literatų: Balde, Spee, Avancini etc.; lotynų ir graikų kalbų ir literatūrų žinovai: Tursellin, Viger, Jokūbas Pantanus. Taip pat rasime pas jėzuitus didelių matematikų, chemikų, astronomų: Schall, Ferdinand Ferbiest (mir. 1688), Augustin Hallerstein (mir. 1774), žinomas kaip didelis matematikas ir astronomas Peking (Chinose); Athanasius Kircher (mir. 1680); Mikalojus Zuchei (mir. 1670) išrado teleskopą, Mayer atrado nejudomųjų žvaigždžių palydovus (Fixsterabanten); žymūs dar: Mykolas Počobutas Vilniaus universiteto rektorius, Angelo Sechi, de Vico, Pranas Grimaldi, Kristupas Clavius (mir. 1612), žinomas kaip XVII šimtmečio Euklidas, Nieremburgas, Raczynski's.

Jau Lalande (Lalandas) tarpe 1750—75 m. suskaito 42 astronomu vien iš jėzuitų tarpo. Jėzuitai geograifai yra šie: Acunha, Charlevoir, Gerbillon, Dobrizhofer, Biard, Lallemand. Jėzuitai stropiai dirbo ir kitose srityse: Michael Denis — buchalterioj, Erasmus Frolich ir Hilarius Eckhel — numizmatikoj, Julien — mechanikoj; Franz Lana išrado balią; P. Lhoste parašė reikš-

mingą knygą apie karo laivų statybą, Charles Borgo — apie vietų stiprinimą karo žvilgsniu ir jų gynimą, už tai Fridrikas Didysis jį pavadino Lieutenant honoraire du gēnie; Jurgis Fournier (mir. 1652) rašė apie navigaciją. Gamtotyroy žymus Erich Wasmann.

Šventųjų užteks paminėjus šv. Stanislovą Kostką (mir. 1568), Alojzją Ganzagą iš Mantuos, šv. Joną Berhman's'ą, šv. Igną Loyolą, šv. Pranciškų Ksavėrą, Alfonsą Rodriguez ir kit.

Ši išvardinau tik žymiausias Jėzuitų Ordeno atstovus, daug daug yra dar vertų paminėjimo, kuriuos tenka apiešti dėl vietos ir laiko stokos. Norintiems plačiau susipažinti su Jėzuitų Ordenu, rekomenduočiau vokiečių kalba šią knygutę: Die Gesellschaft Jesu. Von M. Meschler S. J. Freiburg. Br. Herder.

Manau, malonų skaitytojų šiek tiek supažindinau su svarbiausiu Bažnyčios elementu — jėzuitų darbas.

Geri žmonės jėzuitus myli ir gerbia, kaip didelius darbuotojus Dievo garbei ir žmonijos pautai; Jėzaus Kristaus priešais baisiai jų neapkenčia: prieš juos stovi visas piktasai pasaulis su savo purvais, nes jėzuitai yra didžiausi Bažnyčios darbininkai: jie siekia bendro, visiems krikščionims katalikams siektino, idealo: Bus Avidė viena ir vienas Ganytojas; ir jau jie tame yra daug daug padarę, todėl nenustatė, kad taip daug priešų jie turi. Juk ir Jėzų persekiojo piktasai, tas niekingasis pasaulis, taigi ir Jo darbininkams vienoda laimė tenka. Bet šie ir yra Ordeno garbė: entuziastinė, nenulstamoji kova už Jėzaus idealus ir už tikrą žmonių laimę. Taigi, malonus skaitytoju, draug su manim, pasidalinkime su Jėzaus Kristaus darbininkais jo vargus, džiaugsmus, o iš to mes turėsime stiprybės dvasinėj kovoj šiame gyvenime.

Ignas Leščius.

Utena,

Verbų sekmadienis 1924 m.

DIDELIS SAPNININKAS TIK UŽ \$1.75

Tik ką išėjo iš spaudos naujas didžiausias sapnininkas koki dar iki šiol nebuvo. Su daugybe paveikslų. Druotais apdarais. Jo kaina tik \$1.75.

Palangos Trejos Dėvynios, geriausios taip vadinamos trejankos 60c. už pakel.

Žolės nuo priepuolio arba nervų 85c. Geriausios žolės nuo nendrino arba užkietėjimo vidurių 60c.

Nuo strėnų ir pečių skaudėjimo, geriausia sutaisyti arbata, kuri tikrai turi gebėti — 60c. už pakel.

Gromatomis popieros rašyti į Lietuvą su gražiomis dainelėmis; tuizinas 75c. Tas tai yra vienintelis lietuviškas sandėlis visokių lietuviškų žolių ir saknių. Atsiųsk 10c., o gausi knygutę, visokių žolių surašą kaip katalogą.

M. ZUKAITIS,

449 HUDSON AVENUE, Rochester, N. Y.

NORTH GERMAN LLOYD

Savaitinis išlaukimas

— I —

L I E T U V A

— per —

NEW YORK-BREMENA

Patogūs laivai

COLUMBUS — STUTTGERT

MUNCHEN

Ir vienos klesos kambarių laivais. Daug patalysų 3 klesos laivais. Parankūs, uždaromi 2 ir 4 lovų kambariai. Laivakorė reikalais klausis vietos agento arba

NORTH GERMAN LLOYD

192 Washington Street, Boston, Mass.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

WORCESTER'IS MAŽAI GIUOŽIA.

ATHOL, MASS.

Plikai garbinuoti radzibatoriai —

Jūsų plačiai praskleistą laikraštį beskaitydamas šiandien perpykau kaip pats raguotasai bekelnis pelkių muzikantas Ežebardis.

Ant kurio puslapio nepažiūrėsi, vis tik blaivybė, blaivybė, blaivybė... Rodos "prohibišeno" prisilakė ir visiems liežuvims kaip girties apie "namie keptąją" sukas. Bet palaukite, visuomet teip nebus. Mūsų slauanaus miesto visi "guzutės" kepėjai susiorganizuosime ir pakelsime lietuvių pramonininkų ir pirklių vardą, juk čia "fry" kontrė, kas kok įbizni nori tokį daro. Ir mes darysime "munšainą." O jei jūs mums šioje skersai kelio, tai ant to yra "lojeriai" ir jie jums apskaus kam jūs mums gadinate biznį. Amerike biznio gadyt niekam nevalna.

Kad ir aš pats. Kol šapoje dirbau, nieko neturėjau, o dabar turiu "auzą" už 20,000 dolerių o nosį tokią kaip ir kitų gerų biznierių kurie teip kaip ir aš iš darbininkų prakaito ir išnaudojimo minta. Biznis yra biznis, o mūsų biznis geriausias delto kad ir kvailiausias ir gudriausias — visi geria ir mums pinigų neša.

Nusikundžia kiti kad mes įjems sveikatą sugadinome "visokiais akmenais, kvarbomis kurią ir "munšainą" dedame, bet ką-gi jie norėtų kad mes dėtume? kad "aiskrymo" su keptais cibuliais prikrautume ar kurių kvarabų...

Juk su blaivais biznio nedarome, o girti vistic skonio nesuprantu. Munšainieriai labai esame pikti ant visų redaktorių ir laikraščių už tai kad ant mūsų užspuldami biznį gadina ir delto nusprendė visi susiorganizuoti ir savo susaide ir kaipo atkeršijimui nugirdyt pirmiausiai visus redaktorius ir delto štai ir užkaičiau guzutės katilė, tik neturiu kam prižiūrėt bo pati katilui aną dieną eksplodavus nupliko, ir dabar guli "hospitalėje".

Sūnus girtas veždamas munšainą nuo kranto nuvažiuodamas sprandė nusisuko, dukte su girtu Maile i giraitę išėjo prasivėdyt... o mažasis Džiovukas mirkydamas duonos putas į munšainą pasigėrė ir krisdamas nuo kedės koją išsisuko. Delto neturėdamas kam prižiūrėt katiluką, turiu pertraukt savo laiško rašymą, bet antru kartu parašysiu kas į valdybą mūsų "susaidės" įeina ir koki svarbūs nutarimai mūsų biznio pakėlimui ir lietuvių labai padaryti.

Gudbai.

Jonas Neplikis.

Redakcijos prierašas. Iš vaisių pažįsite juos, sako priežodis. Matyt tamsta geros širdies žmogus kad redaktoriams žadi munšainas, bet tamsta klysti manydamas kad redaktoriai teip munšainės trokšta kaip tamstas lankantieji kostumeriai o dar po tų visų laimų kurias tamsta išskaitliavai savo šeimyniniame gyvenime. Bet apie nutarimus tamstų "susaidės" parašyk, pažiūrėsime koki jie yra.

Atholio šv. Prano parapijos choras pasekmingai darbuojasi. Praeitais koncertas tą paliūdijo. Gryno pelno liko suvirš 150 dolerių. Prie to daug pasidarbavo vargonininkas Raila ir choristai. Pirmiausiai buvo atvaizdintas juokingas teatrelis: Laimės ir nelaimės. Lošėjai gana gerai atliko savo roles ir atsilankiusius prijuokino. Paskui sekė dainos, kurias padainavo nebloginiai. Koncerte, apart p-nios Ringailienės, dalyvavo ir svečiai: p-nas Jankauskas iš Bostono ir p-lė Maneviciaitė iš Brocktono. Vakaras palnai pasisekė. Atsilankiusieji neapsivylė, visi grįžo namon pilnai patenkinti.

Birželio 8 įvyko Vaikų Blaivininkų vakaras po vadovystę p-lės Elzbiotos Braškaitės. Padainavo visokių dainelių ir pasakė galybės juokingų eilių. Vakarelis iš visų žvilgsnių buvo įspūdingas.

Atholio didžiųjų Blaivininkų kuopa apysilpnė, bet savo užduotis atlieka tinkamai. Vaikų gi Blaivininkų kuopa gana skaitlinga, virš šimto narių, ir veikli. Veiklumas, beabejo priklauso nuo vedėjos.

Vyčių 10 kuopa rengiasi teipgi prie perstatymo. Tik dar diena nepaskirta. Loš: Nastut. Apart to bus ir kitokių pamarginimų.

Atholietai.

CLEVELAND, OHIO.

Iškilmingos laidotuvs.

Persikšyrė su šiuo svietu Marijona Jasinskienė 7 d. birž. š. m. Vėlonė priklausė prie Moterų Sąjungos 26 kl. ir prie Amžinojo Rožančiaus dr-jos. Utarninke, birželio 10 d. tapo palaidota iš šv. Jurgio lietuvių bažnyčios ir Clevelando katalikiškas kapines. Gedulingas šv. mišias laikė trys kunigai: J. Či-

Parsiduoda FARMA

377 akrų farma, Pennsylvanijos valstijoje su visais ūkiškais trobesiais ir padarais. Namas 10 kambarių, garadžius automobilams; tvartas del 16 arklių, vištynas ir kiti trobesiai geriausiame stovyje. Apie 90 akrų dirbamos žemės. Upė su vandenpuoliu ir ežerėlis. Miškas, kam randasi labai didelių medžių namų statymui. Apie 330 vaisingų medžių. Automobilių kelias eina pro duris. Vieta garsi medžiotojams ir žvejams ir tinkama kurortui, sanatorijai ir kitokiems tikslams. Norima greitai parduoti šią vietą delto, kad savi-ninkas mirė. Įnešti reikia tik \$3,000. Prekė \$8,500. Išmokėjimas lengvomis išlygomis pagal sutarties. Norinti išgityi pelningą ir gerą farmą kreipkitės tuojau pas:

A. J. VALANTIEJUS

Real Estate & Insurance

4 LEXINGTON AVENUE,

MASPETH, N. Y.

Didelis Išvažiavimas GEGUZINE

Rengia L. D. K. S. Conn. Apskritys

Ivyks Sekmadieny

Birželio-June 22 d., 1924

OAK PARKE

Waterbury, Conn.

PRADŽIA 1-ra VALANDA PO PIETŲ

GERBIAMIEJI:—

Kiekvieną metą L. D. K. S. Conn. Apskritys surengia puikiausią išvažiavimą ir ši meta nesigraudinsite atsilankę ant šito išvažiavimo. Yra užkviesti chorai: iš Waterburio, Hartfordo, New Haveno, Bridgeporto, Ansonia ir New Britain ir veik visi jau prižadėjo dalyvauti programme. Programas bus gan puikus, nes del geriausių chorų yra skirtos tam tikros didelės dovanos.

Su užkandžiais, skaniais gėrimais ir patarnavimu būsite užganėdinti. Tad visi kas gyvas — ura į išvažiavimą!

širdingai kviečia KOMISIJA.

KELRODIS: Atvažiuo į Waterbury Center, sukitės į Bank St., važiuokit tiesiai Bank St. iki So. Leonard St. Čionais paimkit Conn. Co. busą, So. Leonard St. ir važiuokit tiesiai į Oak Park.

žauskas, V. Vilkutaitis ir Vaici-
kauskas.

Gerb. M. Čižauskienė giedoję
griandingai solo įspūdingu balsu.
Visų širdį sujudino.

Apart giminių ir šiaip žmonių
laidotuvių dalyvavo ir viršminė-
tos moterų draugijos sąjungietės.
Amžino Rožančiaus draugijos ir
gi dalyvavo nemažas būrelis.

Teisėybę mylintis.

C. BROOKLYN, N. Y.

LDKS. 10 kuopa birželio 22 d.
sekmadienį po bažnytinio pamal-
dų 207 York gt. turės susirinkimą,
todel gerbiamei nariai malonėki-
te visi susirinkti. Teipgi mielai
laukiame kad atsivestumėte naujų
narių.

Kuopo Valdyba.

CHESTER, PA.

8 d. birželio š. m. aplankė Ches-
terčius didelį gėrb. svetis kun.
Dr. F. Kemėsis. 8-tą dieną birže-
lio tai buvo Sekminių diena. At-
laikė dvejus šv. misias. Pirmas
laikė ant aštuonių, o antras 10:30.
Pasakė gražius pamokslus pritaik-
tintus prie Sekminių — Atėjimo
Dvasios šv., teipgi klausė Velyki-
nę išpažintį ir tuojaus po sumos
pasakė kadir neilgą, bet labai tin-
kamą politiška prakalbą raginda-
mas kad būtinai atnaujinti L. D.
K. S. 19-tą kuopą ir atsiviešinti
išvažiuojantį Philadelphia pas kun.
J. J. Čepukaitį. Mes Chesteriečiai
tariam nuosirdžiai acū už aplan-
kymą pirmutiniu ir paskutiniu
kartu ir linkime ilgų metų ir ge-
ros kloties parvažiuojant į Lietuvą
darbuotis dėl žmonių labo.

29 d. gegužės buvo atsilalado-
jęs kas žin iš kur nezaiežninkų
misijonierius S. B. Kriščiūnas ir
virš minėtos dienos vakare laikė
prakalbą, bet vargšui nepavyko
pasipinigauti. Turbūt buvo nie-
keno nekviestas kad jokių pagel-
bininkų neturėjo, delto ir sau nu-
stolių pasidarė, kaip kad jis pats
sakėsi: už svetainę užmokėjo \$5
ir už apgarsinimus \$2.50. O per
savo prakalbą tesurinko \$5.72 Su-
manė ant rytojaus palandyti po
stabas, bet ir ten nepavyko. Gir-
dėjau, kad gavęs pipirų nuo Juo-
zo Kodžio. Užbego ant manęs, tai
dar daugiau gavo pipirų ir nevy-
kusiai prasidėjo iš Chesterio.

J. M. Mikolūnas.

CAMBRIDGE, MASS.

Birželio 10 d. LDKS. 8-ta kuop-
pa laikė savo mėnesinį susirinki-
mą. Nors narių ir susirinkimą at-
silankė neperdaugiau, bet susir-
rinkimas buvo gyvas. Apsvars-
čius kuopos bėgančius reikalus li-
kosi išrinkta spaudos platinimo
komisija, kuri eis per stabas par-
davinėdama knygas, užrašines na-
rius ir rinkas "Darbininkų" skai-
tytojus. Į komisiją įėjo: J. Dob-
las ir V. Jakas. Jie yra rimti ir
darbštūs vyrai, todėl jų pastanga-
mis galima pasitikėti. Kitas ir gi
svarbus dalykas buvo pranešta per
kp. pirmininką kad mūsų organi-
zacijos tėvas, didžiai gėrb. kun.
Dr. F. Kemėsis jau greitai laiku
apleidžia S. V. ir išvažiuoja Lie-
tuvon ir likosi nutarta susinoti
su gėrb. kun. Dr. F. Kemėšiu, jei-
gu jam laikas ir aplinkybės pavy-
lytų kad LDKS. 8-ta kuopa su-
rengtų atsiviešintinio prakalbas.
Taip-gi kp. iš savo išdo paskyrė
gėrb. kun. F. Kemėšiu išleisti-
vių dovanele \$10.00. Taip-gi pra-
nešta per kp. pirm. kad automobi-
liu stikietų yra pardota visai
netoli šimtas ir dvidešimtis knygu-
čių. Todel likosi nutarta kad ko-
trūksta iki 120, paimti kuopos
vardu kad padaryti 120 pilnai.
Todel garbė priklauso 8-tai kuop-
pai už pardavimą tiek daug tikie-
ty. Nors buvo tikėtasi kad tame
darbe užims pirmas vietas 1 ir 2
kuopos, bet kaip pasirodė tai to-
li gražu kas būtų galėjęs suby-
ti Cambridge'ians 8-tą kuopą. To-
del tame darbe pirma vieta tenka
8 kuopai, kuri pardavė tikietų už
\$120.00 ir antra vieta 72-rai kuop-
pai, Detroit, Mich., kuri pardavė
tikietų už \$50.00. Todel nors sy-
kį 8 ir 72 kuopos pralenkė, jau ne-
kalbant apie So. Boston'io 1-mą
kuopą, bet ir visų darbščiausių ir
galingiausių 2 kuopą, Montello. Aš
patariau 8-tai ir 72 kp. nenuleis-

ti rankų ir ant toliau ir nesit-
traukti iš užimamos pozicijos.

Taipgi buvo skaitytas laikškas
nuo Lietuvos Vyčių N. A. apskri-
čio valdybos, kuriame užkviečia
dalyvauti jų rengiamam išvažiavi-
me 4 d. liepos Palangoj, Lawren-
ce, Mass. Nutarta paimti trokas
ir dalyvauti oficialiai. Į komisiją
apsiėmė panelės O. Daileidenaitė,
Z. E. Strokaitė ir J. Kalinauskas.
Todel norintieji dalyvauti Vyčių
išvažiavime malonėkite užsakyti
vietas išanksto pas viršminėtas y-
patas.

Kp. korespondentas.

HOMESTEAD, PA.

Jau senai teko girdėti apie šią
plieno dirbtuvių koloniją. Turbūt
delto kad visi yra labai užsiėmę
su gyvenimo darbais.

Pirmiausia reikia pastebėti kad
šių vasarą atsisbus svarbus susir-
kimas. Lietuvos Vyčių 11-ta kuop-
pa turės už svečius kitas Vyčių
kuopas kurios susirinks pas mus
dėl seimo. Darbas yra sparčiai
varomas kad užtikrint pasisekimą
dėl šio dalyko.

Nors yra užimti daugelis mate-
rialiai reikalingi bet nepasilekia ir
aukštesni dalykai. Seredos vaka-
re birželio 18, 1924 atsisbus kopeer-
tas kuris yra rengiamas Carnegie
Library salėje. Šiame koncerte da-
lyvaus du Pittsburgho apeliokės
jauni artistai kurie dideliais žings-
niais žengia prie augšto pasiseki-
mo. Panelė Anastazija Puidžiūtė
paskutiniuos laikais pasirodė pub-
likai su smulkiu gana užganėdinan-
čiais. Jos programos susidės iš
klasiškų numerių. Sykiu su p-le
Puidžiute atliks dainų programą
Petras Petrakis, kuris šios apie-
linkės publika patenkino puikiais
atlikimais liaudies dainų. Ponas
Petrakis turi malonų baritono bal-
są, kuris turės laiku pasirodyti
platusnėse srityse. Panelė Marė
Puidžiūtė pritarė abiem daininin-
kam ant piano.

Apie gyvenimą šios kolonijos
žmonių jau yra gerai žinoma.
Vytis.

PRANEŠIMAS

L. D. K. S. Naujosios Angli-
jos apskričio metinis suvažiavi-
mas įvyks liepos 20 d., 1924
m. 1 val. po pietų Liet. R. K.
Sv. Jurgio parapijos pabažny-
tinėje salėje, Jamse St., Norwood,
Mass.

Gerbiamosios L. D. K. S.
kuopos malonėkite pasirūpinti
ir prisistūti atstovus į šį suva-
žiavimą. Kadangi šis suvažiavi-
mas bus metinis ir sykiu po-
seiminis, todėl yra labai daug
svarbių reikalų kuriuos turėsi-
m ant šio suvažiavimo aptar-
ti ir vykinti gyvenimui. Lai
nelieka nei vienos kuopos kuri
neprisistūti kodaugiau atsto-
vų į šį taip svarbų suvažiavi-
mą. Taip-gi tegul būna para-
ginimu ir toms kuopoms kurios
dar iki šiol neprigulėjo prie
šio apskričio ir tos kurios del
tuli priežasčių yra atsiskiu-
sios nuo apskričio kad nuo šio
suvažiavimo visos kai viena
prigulėtų prie apskričio. Jei
visi išvieno dirbsime tai pase-
kės bus tikrai džiuginančios.

Taip-gi ant šio suvažiavimo
atstovai išduos raportą iš L. D.
K. S. 9-to seimo ir taip pat iš-
važiavimo komisija išduos ra-
portą kur kiekvienam žigeidu
bus išgirsti. Taip-gi primena-
me visoms kuopoms o ypač
kuopų valdyboms kal malonė-
tumėte pasimokėti į apskritį už
šiuos metus, nes nekurių kuop-
jų yra nemokėta už kelis me-
tus. Todel gerb. kuopų valdyb-
bos malonėkite pasistengti ir
užsimokėti ik suvažiavimo.
Teip-gi nepamirškite intelikti
atstovam daug gerų inėsimų. O
jei katros kuopos jau tikrai ne-
išgali prisistūti atstovo tai inė-
simus siųskite apskričio valdy-
bai. Taip-gi primename gerb.
atstovam kad pribūtumėte lai-
ku, nes suvažiavimas prasidės
paskirtu laiku.

Pirm. M. M. Kamandulis,
20 Faxon Street,
Montello, Mass.
Rašt. J. V. Smilgis,
127 Cherry Street,
Cambridge, Mass.

PRANEŠIMAS

LDKS. New Yorko ir New
Jersey apskričio suvažiavimas
įvyks nedėlioj, birželio 29-tą
d., 1924 m., 1-mą val. po pietų
gerb. kun. Remeikos svetainė-
je, kampas So. 4-th ir Roehbling
Sts., Brooklyn, N. Y.

Gerbiamieji vienminčiai, ma-
lonėkite prisistūti delegatų ko-
daugiau. Kadangi šis su-
važiavimas įvyksta jau po se-
mo, tai jame dalyvaus žymus
centro valdybos narys, kuris
suteiks daug žinių iš buvusio
IX seimo ir paaiškins apie toli-
mesnį veikimą. Tai-gi gerb. kuopos malonėki-
te išrinkti koveikliausius dele-
gatus ir įteikite jiems naudin-
giausius sumanymus. Kad mes
galėtumėm savo L. D. K. S.
teip sustipryti kad jau ateity
pavojus nebegresytų, o ramiai
galėtumėm apšvietai skleisti
tarpe darbininkiškos visuome-
nės, nurodant kelią per laik-
raštį "Darbininką" prie švie-
sesnės ir laimingesnės ateities.
Kad ant šio suvažiavimo nesit-
rastų nei vienos kuopos apskri-
ty kuri neprisiņstų savo de-
legatą arba naudingų sumany-
mų. Malonėkite nesivėluoti,
nes turėsime apsvarstyti dau-
gelį dalykų.

M. Stapinskas, pirm.

J. Šereika, rašt.

P. S. Tą pačią dieną 7 val.
vak. po apskričio suvažiavimui
įvyks prakalbos. Kalbės žy-
mūs kalbėtojai.

VANDUO.

Vanduo sudaro apie 87 nuoš.
jauno žmogaus organizmo ir a-
pie 70 nuoš. suaugusio; žmogus
per dieną nustoja apie 5-8
svarus vandens; gerdamas vėl
papildo vandens išteklį.

KOKIA YRA SAULĖ.

Saulė yra, gali sakyti, vie-
nas milžiniškas nuolatos lieps-
nojančio gazo kamuolys, nepa-
prast šviesos ir šilumos. Tai,
gali sakyti, viena didžiulė, ne
neįsivaizdinamo karščio, lieps-
na. Tos liepsnos mažiausias
liežuvelis vienu tik ližtelėjimu
į nieką paverstų, prarytų mūsų
žemę. Saulės paviršiaus
temperatūra turinti maždaug
7000 laipsnių pagal šimtagra-
dusinio termometro, o jos vi-
dutinė temperatūra karštis
neįsivaizdinamas. Tasai bega-
linis saulės įkaitymas pareina
iš to, jog ji, būdama kitkarti
didžiulis skystas gazo rūkas,
ėmusi tirštėti ir dar vis tebe-
tirštėja raukšis; gi kiekvienas
smarkesnis judėjimas sukelia
šilumą. Mūsų žemė, būdama
atstu už 149 milijonų kilom.
sunandoja tik vieną milijardi-
nę dalį saulės šviesos ir šilum-
os.

Susijvienijimas Lietuvių R. K. Amerikoje

yra GYVAM DŽIAUGSMAS! SERGANČIAM VIETIS!
MIRSTANČIAM RAMEBĖ!

Tai mūsų, lietuvių katalikų nesugriamama tvir-
tovė. Lietuvių katalikė! Jei dar prie šios organi-
cijos nepriklausai, nieko nelaukdamas tuoj pris-
rašyk, nes ji:

1. Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtines \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00, \$2000.00, \$3000.00.
2. Moka pašalpą nariams ligoniams kas savaitę po: \$3.50, \$7.00, \$10.00, \$14.00, \$21.00.
3. Selpia suvargusius narius ir našlaičius.
4. Nariai gauna S. L. R. K. A. organų, savaitinį laik-
raštį "Garsą".
5. Skleidžia apšvietą, leidžia gerus raštus ir dalina na-
riams sveikd.
6. Platina tikėjimą, dorą, rūpinasi tautos reikalais, re-
mia Lietuvos respubliką.
7. Lengvomis sąlygomis apdraudžia vaikus nuo vienu
metų amžiaus.

Istojiimas į S. L. R. K. A. pigus, mėnesinė mokestis longva. Kuop-
os yra visose didesiose lietuvių kolonijose Amerikoje, todėl, norin-
tieji informacijų, kreipkitės prie kuopų Sekretorių arba tiesiai į Cen-
tro Kašinę:

S. L. R. K. AMERIKOJE
222 So. 9th str., Brooklyn, N. Y.

"KARYS"

Kam rūpi nuolatos sekti mūsų
Tėvynės gynimo reikalus, tas
tegu užsisako 1924 metams
karių lavinimo laikraštį "KA-
RYJ."

"Karys" rašo įvairiais Lie-
tuvos kariuomenės reikalais ir
dnoda daug žinių iš visos Lie-
tuvos ir iš užsienio.

"Karys" spausdina bendrai
lavinančių raštų, kurie svarbu
skaityti visiems šviesesniems
žmonėms.

"Karyj" esti daug praneši-
mų iš kariuomenės švietimo
Komisijų darbų.

"Karyj" randasi paveikslų,
reginių, apysakų, eilių, juo-
kų ir t. t.

"Karys" rūpinasi jaunuo-
menės kuno lavinimu, paduo-
da daug sporto žinių iš Lie-
tuvos ir užsienio ir todėl jis būti-
nai reikalingas kiekvienam
sportininkui. Sporto skyrių
"Karyj" veda sportininkai-
specialistai.

"Karys" savo skaitytojams
atsako į klausimus.

"Karys" savo metiniams
prenumeratoriams duoda do-
vanai priėdą gražų, spalvotą
sieninį KARIŲ KALENDO-
RIŲ 1924 metams. Kalendo-
rius dailininko Jomanto darbo,
papuoštas D. L. K. Vytauto
portretu, kitais paveikslais ir
surašyti jame žymesnieji lietu-
vių ginklo nugalėjimai nuo pat
senovės ligi šių dienų.

"Karyj" bendradarbiauja
daug įvairių rašytojų, moksl-
nių, poetų, sportininkų ir t. t.

"Karij" redaguoja majoras
P. RUSECKAS.

"Kario" kaina Amerikoje
metams 2 dol. 50c. pusei metų
1 d. 50 c.

Adresas: Kėunas, Nepriklan-
somybės Aikštė, "Kario" Re-
dakcija.

ZEMĖ.

Nors ant žemės ir yra, rodos,
gan aukštų kalnų ir gilių dau-
bų, betgi apskritai imant žemė
yra visai lygus skritulys,
lygesnis, negu apelsino žieve-
lė.

Sveria žemė 6,957,930 trilijo-
nų kilogramų, t. y. penkis kart
daugiau, negu svėryt tokio
pat didžio vandens kamuolys.
Žemė apsupa iš visų pusių va-
dinamoji atmosfera arba oro
sluoksnis maždaug per 300 ki-
lometrų. Tasai oro sluoksnis
sveria 6,263,000 bilijonų kilogr.
ir kiekvieną iš mūsų spaudžia
iš viršaus 17,000 kilom. oro, ta-
čiau toji sunkuma mūsų ne tik
nesutraiškina, bet mes jos ir
nejauciamo, o delto, kad mūsų
kūnas turi lygią tam spaudi-
mui priešinos jėgą.

Lietuvių Rakandų Krautuvė Naujoje Vietoje

Dabar mūsų įstaiga randasi

326-328 W. Broadway So. Boston, Mass.

Lietuvių Rakandų Krautuvė pasekmingai tarnaudama lie-
tuvų visuomenei išaugo taip, jog prisiėjo plėsti biznį. Da-
bar turime dvigubai didesnę vietą, negu pirmiau. Stakas
teipgi padvigubintas. Pasirinkimas kuodidžiausias. Mū-
sų krautuvė yra vienatinė lietuvių rakandų krautuvė, bet
ji yra viena didžiausių So. Bostone. Pirkite pas saviškius,
gausite gerą patarnavimą, kainos žemesnės, negu pas ki-
tus. Reikalui esant, kreipkitės pas mus pirmiausia. Vis-
kas namams išforniuiuoti ir papuošti.

ANTANAS ASMENSKAS, Vedėjas.

VIETINĖS ŽINIOS

KOMISIJŲ SUSIRINKIMAS.

Komisijos, kurios buvo iš-
rinktos pereitą ketvėrą veike-
jų susirinkime teiktės susi-
rinkti utarninke birželio 17 d.
7:30 val. vak. "Darbininko"
ofise. Tarsimės apie darbo vy-
kinimą.

Valdyba.

MIRĖ.

Pereitą nedėlią mirė Saviera
Šaukimas, gvy. po num. 157
Bolton st. Jis buvo šv. Petro
ir Povilo dr-jos narys. Toji
dr-ja del tos priežasties šaukia
birželio 16 d. Lietuvių salėj su-
sirinkimą.

PRANEŠIMAS.

Dr. W. J. Brown, gydytojas,
permainė savo vietą. Naujas
antraštas 1315 Commonwealth
Ave., kamp. Lon Ave., Allston,
Mass. Ofiso valandos nuo 2 iki
4 ir pagal sutartį per telefoną
Brighton 2005. Minėtas dak-
taras yra labai prielankus lie-
tuvams ir pagarsėjęs specialis-
tas visokių ligų. Reikalaujant
greito patarnavimo pirm reikia
telefonuoti ir bus užtikrinta.

BRASTA IR TILTAS.

— Ko važinoti per upę bras-
ta, jei, va, tiltas yra?
— Matai, ponuli, brasta tai
Dievo duotas, o tiltas — in-
žinierio padarytas... Kuo tad
drąsiau važiuoti?

NAUJA L. D. K. S. CENTRO VALDYBA.

DVASTOS VADPAS —
Kun. K. Urbanavičius,
50 W. 6-th St., So. Boston, Mass.

PIRMININKAS —
A. Vaislauskas,
711 Cambridge St.,
Cambridge, Mass.

VICE-PIRMININKAS —
Vincas Širka,
49 Lincoln Street,
Cambridge, Mass.

SEKRETORIUS — P. Daužvardis,
1323 M. St., N. W.,
Washington, D. C.

IZDININKAS — A. Patembargas,
877 Cambridge St.,
Cambridge, Mass.

KONTROLĖS KOMISIJA —
J. Smilgis, 127 Cherry St.,
Cambridge, Mass.

P. Kudrka, 31 Franklin St.,
Norwood, Mass.

M. Klovienė, 14 Waverly St.,
Brighton, Mass.

NAMO PRIŽIURĖTOJAS — J. Gineckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

P. Virakas, 366 Broadway,
South Boston, Mass.

P. Gudus, 366 Broadway,
South Boston, Mass.

ADMINISTRATORIUS — V. Šereika,
366 Broadway, So. Boston, Mass.

Visi čekiai, pagal seimo nutarimo, tu-
ri būti siunčiami kasieriaus vardu: A.
Potembargas.

ANT RENDOS

FRONTINIS GERAS SU KETU-
RIAIS LANGAIS, GERAI ISFORNI-
SIUOTAS KAMBARYS. Gali vienas
ar du asmenai gyventi. 50 GATES
STREET, Pirmas aukštas, So. Boston,
Mass.

AMERICAN & LITHUANIAN RESTAURANT

LITUVIŠKA VALGYKLA

Jau bus kelios savaitės kai ši val-
gykla perėjo į patyrusių tarme bi-
znye lietuvių rankas. Mes turime
18 m. patyrimą valgių gamybine.
Mūsų yra didžiausias pasiryžimas
duoti gerą valgi, skanial ir švariai
pagamintą ir už prienamą kainą.
Pasirinkti dienomis pritaikomi tam
tikri valgiai.

244 W. Broadway, So. Boston
Antra mūsų valgykla yra
Po num. 1330 Dorchester Ave.
A. SAVICUNAS IR A. SIMANAVICIUS
Savininkai.

PIRK ŠIEMET

Geriausias laikas pirkt far-
mą šiemet. Pirkime ir parda-
vime stubą ir farmų arba su-
mainyme stubos su farma mes
tamistai patarnausime. Kreip-
kitės prie mūsų ypatingai arba
per laiškus.

AGENCY J. P. VAITKUS,
201 Millbury Street,
Worcester, Mass.

Tel. Park 7786.

TIK PATRINKIT JUOMI
Kuo greičiau pirkti šiuos atšalus
romatikus skanumus, ar užgula net-
raugia, atrodiečiai, skaudanti są-
nariai ir muskulai—kokis neįprastinis
paleidimas patiriamas tikrai patir-
iant su.

Ireg. S. V. Pat. Biuro.

Ir tuojaus pajautama nacionali de-
ginanti šiluma besisilekiant po skau-
dama vietą, kuri atleikia mažiausią su-
gumą. Visiškai nėra reikalo kankintis
turiu po ranka, tikrai tikrai pagu-
dinti.

Pain-Expiator tikrai padės bei-
jums, kaip jįsi pagulėjus nesukaiti-
miesi (uostelėjus žmoniu per dūgtel
metų. Visuomet laikykite jo bonką
paralioje vietoje.

35c. ir 70c. už bonką aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA PIGIAI

LOVABLE del vaikų: gali naudoti nuo
1 metų vaikui iki 3 metų. Labai pu-
li ir pigiai parduodame. V. SARKA,
374 W. 2nd St., So. Boston, Mass. (17)

ANT RENDOS

Didelė biznio vieta prie W. Broadway.
Sąsiuod pas A. P. KNEBLYS, 308 R
9-th St., So. Boston, Mass.

GRAŽI FARMA

150 akry darlingos žemės puikioje a-
plinkioje atoli nuo Bostono; 25 kar-
vės, 2 arkliai, kiaulės, višty, antai ir
žagų: didelis sodas, viltis padargai
mašinos del dirbimo žemės, su 7 kam-
barių namu: del priežasties mirties šei-
mųoj turi būti parduota šį mėnesį
nors už pusę prekos: \$25,000 roikina į
našt. A. IVAS, 381 W. Broadway, So.
Boston, Mass.

PARSIDUODA

Dining Room setas iš šešių kėslų ir
vieno stalo. Dalktai pusuoniui, parsi-
duoda pudykiai. M. KIBURISNE, 67
St. St., (pirmas aukštas) So. Boston
Mass.

PIGIAI PARSIDUODA

9 šėlmų namas su knaute valgo-
mi dalktu su visu bizniu gerų vietų:
rendos neš \$1778 į metus, del greito
pardavimo prekė \$8500; \$4000 įnešti
A. IVAS, 381 West Broadway, South
Boston, Mass.

Tel. So. Boston 4000

DR. J. C. LANDZIUS

LITUVIS GYDYTOJAS IR
CHIRURGAS
506 E. Broadway, So. Boston.
(Kampus G St. ir Broadway)
VALANDOS: 9-11, 2-4, 7-9

DR. PUSKUNIGIS

GYDYTOJAS
VIDURINIŲ LIGŲ
val. 9 iki 11 ryte. 1 iki 3 po piet.
7 iki 9 vak.
381 Broadway, So. Boston.
Tel. So. Boston 2831.

Tel. So. Boston 270